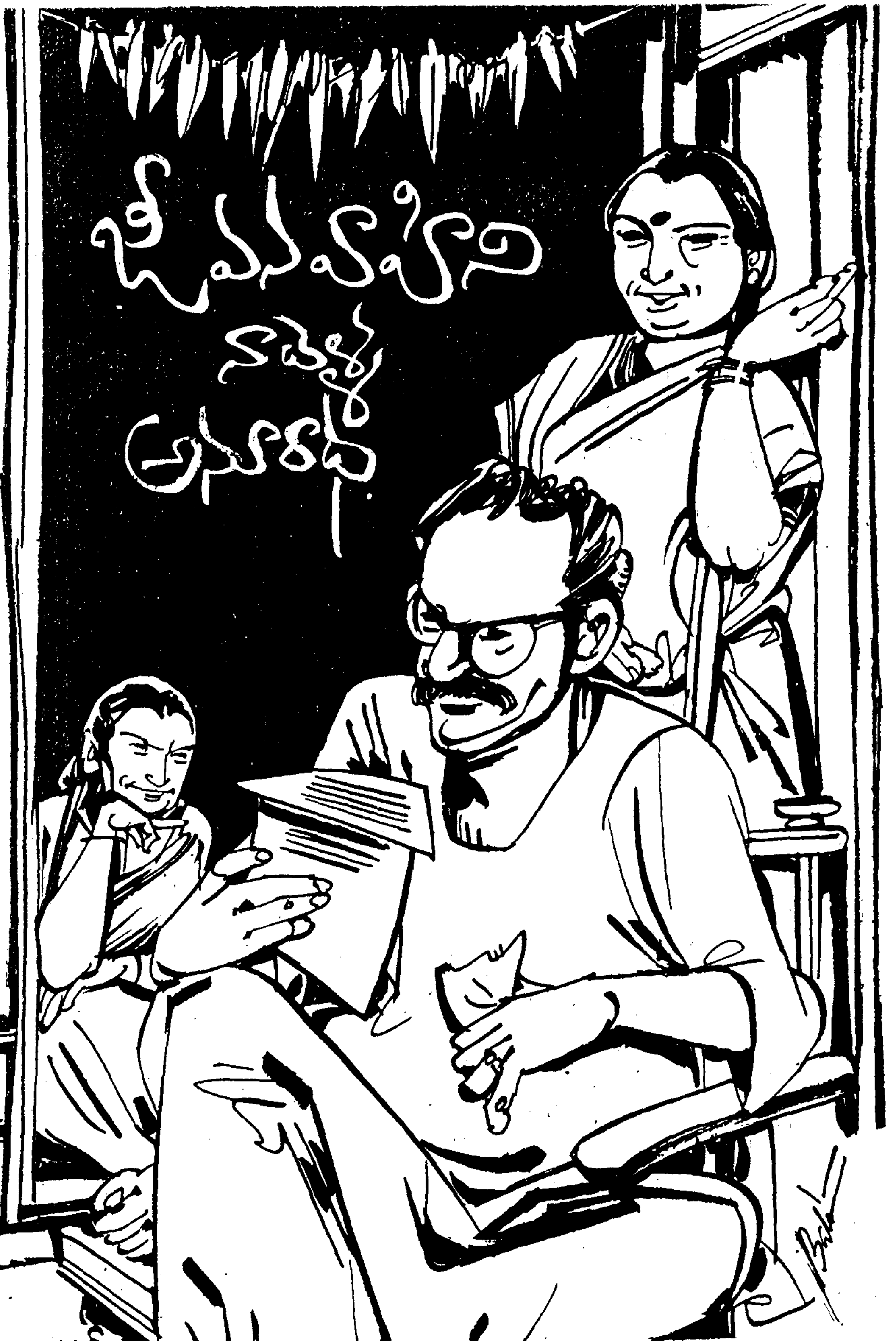

"సీతా! సీతా!" అన్న పిలుపులో అంతవరకూ క్షణమొక యుగంలా ఎదురుచూసిన నిరీక్షణా తాలూకు ఆరాటం వుంది. అంతకు మించి ఆనందం పొంగు లెత్తుతున్న ఉద్వేగం వుంది.

కొత్తగా పెళ్ళై కాపురానికెళ్ళిన ఉష ఉత్తరం కోసం నాలుగు రోజులుగా ఎదురుచూస్తున్న ఆ జంట, వాళ్ళ తోపాటు శాంతమ్మగారు భౌతికావస రాలు తీర్చుకుందుకు మినహా వాకిటి గుమ్మాల్ని వదిలిపెట్టడం లేదు. ముఖ్యంగా ఈ నాలుగు పగళ్ళూ వాళ్ళకి అక్కడే గడిచాయి. రాత్రిళ్ళు నిద్రరానితనం, తెల్లవారి ఆ బడలిక తాలూకు నీరసం వాళ్ళని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

మూడు రోజులు నిరాశ, నిస్పృత్తు వలతో అలసిన వాళ్ళ మనసులకి ఆ వూట మనసు ఆనందంతో ఊయల లూగింది. చేతిలో పట్టుకున్న ఆ కవరు కొన్ని క్షణాల వరకు తెరవలేకపోయారు రామచంద్రంగారు.

"ఎవరూ, మన ఉషలేనా?" వత్తులు చేసుకుంటున్న శాంతమ్మగారు బోసి నవ్వుతో అడిగారు.

భర్త పిలుపుతో వాకిట్లోకి పరుగున వచ్చిన సీత కూడా అక్కడే చతికిల బడిపోయింది. ముగ్గురి కళ్ళలోనూ నీటి తెరలు కమ్ముకొచ్చాయి. వారి మౌనంలో ఓ భాష వుంది. అది వాళ్ళ మనసులకి అర్థం అవుతుంది. ఈ మధ్య తరచుగా వాళ్ళ భాష అదే.

దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి ఆయన కవరు అంచు జాగ్రత్తగా చింపారు. తెల్లటి పొడవాటి కాగితం మడతలు విప్పి ఆత్రంగా అక్షరాల వెంట చూడబోయి ఓ క్షణం నిరుత్సాహపడ్డారాయన. ఓ పది పన్నెండు పంక్తులు మాత్రం వున్నా యందులో.

"ప్రియమైన అమ్మకు, నాన్నకు" అంటూ మొదలైన ఉత్తరం అంత లోనే చదవడం పూర్తయిపోయింది. మళ్ళీ మొదటి పంక్తిని, మళ్ళీ మళ్ళీ ఎన్నిసార్లుచదివారో!

"ఏం రాసింది చిట్టితల్లి?" ఆవిడ ఆత్రాన్ని అర్థం చేసుకున్నట్లు అప్పడం దించారాయన ఉత్తరాన్ని.

ఆయన లేచి పెరటి వైపు వెళ్ళిపో యారు. ఆయన వెనకే 'మున్ని' లేచి పరుగందుకుంది.

* * *

ఆయిదారు సంవత్సరాల క్రితం ఆ పెరటి నిండా ఎన్ని మొక్కలు! అన్నీ వూల మొక్కలు. సాయంకాలం స్కూలు, కాలేజీల నుండి వస్తూనే శారద, రజని, ఉష ముగ్గురూ ఆ మొక్కల చుట్టే ప్రదక్షిణాలు చేస్తూండే వారు.

రోజుకో కొత్త మొక్క తెచ్చి తోట నిండా నాటుతుండేది ఉష. 'నా గులాబీ మొక్క ఎన్ని వూలు వూసిందో చూడు' అని ఒకరంటే 'నా సన్నజాజి తీగ ఎంచక్కా రోజూ పూస్తుంది' అంటూ ఇంకొకరు. ఆ మొక్కల్ని చంటిపిల్లల్ని సంరక్షించినట్లు సంరక్షిం చేవారు.

అంతలో శారద పెళ్ళి నిశ్చయం అయింది. అమ్మ, నాన్న, నానమ్మలకి దూరంగా వెళ్ళాలన్న బాధ ఓ వైపు అయితే, పెరట్లో పూల మొక్కల్తో అల్లుకున్న ఆత్మీయతనీ దూరం చేసుకోవాలన్న వ్యధ మరోవైపు.

తిరిగి తిరిగి చూస్తూ కన్నులద్దుకుంటూనే భర్త చెయ్యి పుచ్చుకు వెళ్ళిపోయింది శారద.

క్రమేపీ చైతన్యం మళ్ళీ వచ్చిందా ఇంట్లో. సాయంకాలాలు పెరడంతా వినవచ్చే చిట్టిపొట్టి తగాదాలు, చిలిపి అల్లరతో జీవం పోసుకుంది.

ఆఫీసు నుండి వచ్చి వాళ్ళ అల్లరిని హాయిగా భరిస్తూ కూర్చునేవారురామచంద్రం. ఆయన్నంటే అర్ధాంగీను. ఆ దృశ్యంలో పెద్ద కూతురు కూడా కనపడుతూనే వుండేది వాళ్ళ మనోనేత్రాలకి.

ఇంతలోనే రజని పెళ్ళి కుదిరింది. మిగతా ఇద్దరికంటే అల్లరి. కబుర్లు తక్కువే అయినా తల్లీ తండ్రీ వెనుక అనుక్షణం నీడలా తిరుగుతూ పసితనం వీడని తత్త్వంలో ఆమె వుండేది.

ఆమె కూడా వెళ్ళాల్సిన రోజొచ్చింది. భర్త అడుగులు ముందుకు వేస్తూంటే, చేతిని తప్పించుకుని అమ్మానాన్నల్నల్లుకుపోయి బావురుమంది.

* * *

ఇంట్లో చడీచప్పుడూ లేదు. అంత అల్లరిచేసే ఉష కూడా అక్కలిద్దరూ వెళ్ళిపోవడంతో ఒంటరిదై కొన్నాళ్ళు మూగనోము పట్టినట్లుండేది. కాలేజీ నుండి వచ్చాక ఒక గదిలోంచి ఇంకో గదిలోకి ఊర్కే తిరుగుతుంటే కాలికున్న మువ్వలు ఘల్లుమంటూ ప్రతిధ్వనిస్తూండేవి గదులన్నీ.

పెరట్లో ఒక్కతీ తిరుగుతూంటే మనసులో ఏవేవో జ్ఞాపకాలు కదిలేవి.

తల్లిదండ్రుల గాంభీర్యాన్ని చూసి వాళ్ళ మనసుల్ని చదివినట్లే దూరంగా మసిలేది. నానమ్మని ఆటలు పట్టించడం మానేసింది. ఆవిడ గదిలోకెళ్ళి "నానమ్మా, నీకేదైనా చదివిపెట్టనా?" అంటూ అడుగుతూంటే ఆవిడ ప్రాణం కుసూరుమనేది.

"ఎంత అల్లరిపిల్ల ఎంత పెద్దరికాన్ని తెచ్చిపెట్టుకుంది" అని. ఏవో కబుర్లలోకి దించే వారావిడ.

ఆ రోజు కాలేజీ నుండి వస్తూనే బుజ్జి కుక్కపిల్లని తెచ్చింది ఉష. 'మున్ని' అని పేరు పెట్టి ఇల్లంతా తిప్పి ఆడించేది. ఇంట్లో కదలిక వచ్చింది. పగలంతా చేతులకి, కాళ్ళకి అడ్డం పడుతూండే ఆ చిన్న ప్రాణి పట్ల అందరికీ ఇష్టం ఏర్పడింది.

శాంతమ్మగారి పూజా పునస్కారాలకి కాస్త భంగం కలిగిస్తున్నా ఆవిడ దాని అల్లరిని ముద్దుగానే విసుక్కుంటూండేవారు.

శారద, రజని పండుగలని, పురుళ్ళని వస్తూ వెళ్తూ ఆ ఇల్లంతా వెలుగులతో నింపి వెళ్తూండేవాళ్ళు.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ సీత, రామచంద్రంల మనసుల్లో ఓ కొత్త దిగులు మొదలైంది. ఇంకెన్నాళ్ళు, ఉష కూడా ఈవేళో రేపో అత్తవారింటికి వెళ్ళే ఘడియ వస్తుంది కదూ.

యాంత్రికంగా గడుస్తున్న రోజులు ఉష పెళ్ళితో కాస్త హడావుడిని పుంజుకున్నాయి. ఉష అమ్మానాన్నల సామీప్యాన్ని తప్పించుకుని తిరుగుతోంది. "గుండె గొంతుకలో" అన్న భావన అప్పటికి అనుభవంలోకి వచ్చింది. ఏం మాట్లాడబోయినా నోరు పెగలదు. కళ్ళు చెమరుస్తాయి.

పిల్లలు ముగ్గురూ కబుర్లతో, కేరింతలతో పెళ్ళిసంబరాన్ని, కొత్త కళని ఇంటికి తెచ్చారు. అనుకున్నంతసేపు పట్టలేదు. ఇట్టే పెళ్ళయిపోయింది. శేఖర్ వెంట పెళ్ళిబట్టలతో వెళ్ళిపోయింది ఆ ఇంటి చంటిపిల్ల ఉష.

పెళ్ళికి వచ్చిన శారద కూడా నెమ్మదిగా ప్రయాణం కట్టేసింది– "అప్పుడే మీ అల్లుడు వెళ్ళి వారం అయింది. భోజనానికెంత ఇబ్బంది పడుతున్నారో. వీడికీ స్కూలు చాలారోజులు పోయింది" అంటూ.

"రజనీ! నువ్వింకో నాలుగు రోజులుండవే. నీ కూతురింకా పసిపిల్లే. స్కూలు పోతుందన్న దిగులు లేదు కదా" అంటూ చెల్లెలికి, అమ్మానాన్నల్ని, నానమ్మని, ఇంటిని అప్పగించి వెళ్ళిపోయింది.

మరో నాలుగు రోజులుంది రజని. ఆమె మనసుకు తోస్తోంది అక్కడ, ఆ వాతావరణంలో కమ్ముకొస్తున్న శూన్యం. అమ్మానాన్నలు పెద్దవాళ్ళయిపోతున్నారు. ఒంటరిగా ఆ ఇంటికి ఇద్దరూ మిగిలారు. నానమ్మ అసలే పెద్దదైపోయింది. తను వీళ్ళ కోసం ఏంచెయ్యగలదు? పోనీ కాస్త మార్పుగా వుంటుంది తనతో ప్రయాణం అవమంటే,

"ఎటూ మేం ఇలా అలవాటుపడాలి కదమ్మా. ఎప్పుడో వస్తాంలే మీ ఇళ్ళకి. మీరు ఎలా ఉంటున్నారో చూడొద్దూ" అంటూ నవ్వేశారాయన. ఆ నవ్వులో వ్యధే వుంది.

ఆమె గమ్యం వైపుగా ఆమె వెళ్ళిపోయింది.

* * *

ఉత్తరాలే వాళ్ళకిప్పుడు జీవనాధారాలు.

రామచంద్రం శెలవు పొడిగించి, పొడిగించి వాలంటరీ రిటైర్మెంటుకు నిశ్చయించుకున్నారు.

పొద్దుగడవదు. ఆ మూగ బాధ తీరేది కాదు. ఆడపిల్లలతో నిత్యం కళకళలాడుతూ, కేరింతలతో, శుభకార్యాలతో హోరెత్తిపోయిన ఆ పరిసరాల్లో ఒక్కసారి స్తబ్ధత ఆవరించింది.

వాళ్ళు ఒకరినొకరు పలకరించుకుందుకూ్కుడా సాహసించడంలేదు. ఎక్కడ కన్నీళ్ళతో బయటపడిపోతామో అన్న భయం.

గదుల్లో ఊపిరాడనట్లై పెరట్లోకి వెళ్లారు. అక్కడ, ఆ పూల మొక్కల్ని చూస్తుంటే అదో గుండెకోత. ఇటు వసారా వైపుగా వస్తే... ఏముంది? ఎటు చూసినా ఖాళీతనం వెక్కిరిస్తూంది.

* * *

"సీతా! మనం కాసిని రోజులు ఎటైనా వెళ్ళొద్దాం. ఇక్కడ మరీ తోచకుండా వుంది. అమ్మకి, నీకూ కాస్త మార్పుగా వుంటుంది. ఎటు వెళ్దాం?" లాలనగా అడిగారాయన.

ఆవిడ కళ్ళెత్తింది. ఆ కళ్ళలో ఒక ఆశ రెపరెపలాడుతోంది.

ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్లు అంతలోనే కళ్ళు వాల్చుకుందావిడ.

"సీతా! నీ మనసులో ఏముందో చెప్పవూ?"

"రావులపాలెం వెళ్దామా? నాన్న ఒంటరిగా వున్నారు..."

కూతుళ్లను అత్తవారింటికి పంపిన అనుభవం ఆయనదిప్పుడు. పుష్కరం నాడు మామగారితో పంతానికి పోయి సీతని పుట్టింటికే వెళ్ళనీయక కట్టడిచేసిన తన కాఠిన్యం తల్చుకుంటే మనస్సు చివుక్కుమంది.

"తప్పకుండా వెళ్దాం సీతా" అన్నారాయన ఉత్సాహంగా.

ఆవిడ కళ్ళు తళుక్కున మెరిశాయి. ఆవిడ లేచి అత్తగారి గదిలోకి వెళ్ళింది.

"అత్తయ్యా! మనం రావులపాలెం వెళ్తున్నాం."

కోడలి మనసు తెలిసిన ఆ వృద్ధురాలు–

"శుభం! ప్రొద్దున్నే బయల్దేరండర్రా. ఏకంగా ఆయన్నిక్కడికి తీసుకొచ్చేయండి. ఈ రెండ్రోజులూ ఇల్లు నేను చూసుకుంటాను" అంటూ మనసారా పలికారు.

●

వెలితి

మందరమ్మగారు కాలంచేసి ఆరు నెలలవుతోంది. అయితే,

ఈమధ్య మాత్రం ఏమిటో పెద్ద లోటుగా అనిపిస్తోంది.

ఆఫీసుకి వెడుతున్నాడు, వస్తున్నాడు.

రెండు నెలల క్రితం ఆఫీసరుగా ప్రమోషన్ కూడా వచ్చింది. జీతం పెరిగింది.

పరిస్థితులన్నీ బాగానే వున్నాయి. అనుకూలవతి అయిన భార్యా, చక్కగా చదువుకొంటున్న పిల్లలూ– దేనికీ లోటు లేదు.

అయినా ఏదో అసంతృప్తి–

తల్లి పోయిందని బెంగా?

ఛ, ఛా– తనేమన్నా చిన్నవాడా? పెద్ద వయస్సు– ఎన్నాళ్ళుంటుంది? తనకే యాభై దగ్గర పడుతున్నాయ్– అందరూ ఎప్పుడో అప్పుడు పోవలసినవాళ్ళే కదా!

పని ముగించుకుని ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసరికి రాత్రి పదకొండు గంటలయింది.

పిల్లలు పడుకున్నారు. భార్య ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటూ తన కోసమే నిరీక్షిస్తోంది.

"బాగా ప్రొద్దుపోయిందండీ, కంగారు పడుతున్నాను మీరింకా రాలేదని" అంది భార్య.

వెంకట్రామయ్య తలెత్తి ఆమె మొహంలోకి చూశాడు.

తిండీ, నిద్రా మానుకుని తనకోసం అంతసేపు ఒంటరిగా కూచుందంటే, ఆమె ఎంత గాబరా పడి వుంటుందో!

అంతలోనే ఏదో గుర్తువచ్చినవాడిలా చటుక్కున వరండాలోకి వచ్చి, మూలకి తొంగి చూశాడు.

ఆ మూలే తల్లి మంచం వుండేది.

ఆ ప్రదేశం ఇప్పుడు ఖాళీ!

వెంకట్రామయ్యకి ఇంత కాలానికి బోధపడింది, ఇన్నాళ్లూ తనను పీడించిన అసంతృప్తి ఏమిటో.

అవును, భార్యా, పిల్లలూ తన మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నవారు. వారికి దిక్కు తను– మరి తనకు దిక్కు?

ఆఫీసు నుంచి రావడం అరగంట ఆలస్యమయితే చాలు ప్రాణాలన్నీ కళ్ళలో పెట్టుకుని గుమ్మం కేసే చూస్తూ వుండేది తల్లి. తను రాగానే 'బాబూ వచ్చావా? ఆలస్యమైందేరా? వెళ్లు, కాళ్ళు కడుక్కుని టిఫిన్ తిను' అనేది ప్రేమగా.

ఆ ప్రేమ తనకిప్పుడేదీ?

–డాక్టర్ వాడపల్లి చక్రపాణిరావు